

WET GEBRUIK FRIESE TAAL

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is in een taalwet de positie van het Fries als tweede rijkstaal in het bestuurlijk verkeer en in het rechtsverkeer te verankeren en de gelijke rechten van de Nederlandse taal en de Friese taal binnen de provincie Fryslân te waarborgen, dit alles in het licht van de bepalingen uit het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden en het Kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Algemene bepalingen

Artikel 1

Het Fries is, naast het Nederlands, officiële taal binnen de provincie Fryslân.

Artikel 2

Gelet op de gezamenlijke verantwoordelijkheid en zorgplicht voor de Friese taal en cultuur sluiten het Rijk en de provincie Fryslân periodiek bestuursafspraken ter uitwerking van de verantwoordelijkheid inzake de Friese taal en cultuur en de bekostiging daarvan. De hier bedoelde afspraken kunnen ook voor de Friese taal en cultuur relevante beleidsterreinen omvatten die liggen buiten het gebruik van de Friese taal in het bestuurlijk verkeer en in het rechtsverkeer.

Gebruik van het Fries in het bestuurlijk verkeer

Artikel 3

1. Een ieder kan de Friese taal gebruiken in het verkeer met bestuursorganen, voor zover deze in de provincie Fryslân zijn gevestigd, alsmede met de onder hun verantwoordelijkheid werkzame personen.
2. Het eerste lid geldt niet ten aanzien van bestuursorganen van de gemeenten Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Vlieland en Weststellingwerf indien de bestuursorganen hebben verzocht de Nederlandse taal te gebruiken op de grond dat het gebruik van de Friese taal tot een onbevredigend verloop van het bestuurlijk verkeer zou leiden.

Artikel 4

1. Bestuursorganen en de onder hun verantwoordelijkheid werkzame personen kunnen in het mondeling verkeer binnen de provincie Fryslân de Friese taal gebruiken.
2. Het eerste lid geldt niet indien de wederpartij heeft verzocht de Nederlandse taal te gebruiken op de grond dat het gebruik van de Friese taal tot een onbevredigend verloop van het mondeling verkeer zou leiden.

Artikel 5

1. In de provincie Fryslân gevestigde bestuursorganen die niet tot de centrale overheid behoren, stellen met inachtneming van de wet regels op over het gebruik van de Friese taal in schriftelijke stukken en in het mondeling verkeer. De regels bevatten in ieder geval bepalingen ten aanzien van het versterken van de positie van de Friese taal binnen het werkgebied van het betreffende bestuursorgaan.
2. In aanvulling op de in het vorige lid bedoelde regels, kunnen deze bestuursorganen tevens een beleidsplan inzake het gebruik van de Friese taal opstellen.
3. De bestuursorganen van de gemeenten Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Vlieland en Weststellingwerf zijn vrijgesteld van de verplichting, bedoeld in het eerste lid.
4. Bestuursorganen die niet tot de centrale overheid behoren en die niet in de provincie Fryslân gevestigd zijn, waarvan het werkterrein zich uitstrekt tot de provincie Fryslân of een deel daarvan, kunnen met inachtneming van de wet regels stellen over het gebruik van de Friese taal, in het bijzonder in schriftelijke stukken.

Artikel 6

1. Onze Minister wie het aangaat, kan voor onderdelen van de centrale overheid waarvan het werkterrein zich uitstrekt tot de provincie Fryslân of een deel daarvan, regels stellen over het gebruik van de Friese taal in schriftelijke stukken en in het mondeling verkeer.
2. Ter uitvoering van het eerste lid kan een onderdeel van de centrale overheid een beleidsplan opstellen inzake het gebruik van de Friese taal.

Artikel 7

1. Een schriftelijk stuk in de Friese taal wordt tevens in de Nederlandse taal opgesteld, indien het:
  - a. bestemd of mede bestemd is voor buiten de provincie Fryslân gevestigde bestuursorganen of bestuursorganen van de centrale overheid, of
  - b. algemeen verbindende voorschriften of beleidsregels inhoudt.
2. De bekendmaking, mededeling of terinzagelegging van een schriftelijk stuk als bedoeld in het eerste lid geschiedt in ieder geval ook in de Nederlandse taal, tenzij redelijkerwijs kan worden aangenomen dat daaraan geen behoefte bestaat.

Artikel 8

1. Indien een schriftelijk stuk in de Friese taal is opgesteld, verstrekt het bestuursorgaan daarvan op verzoek een vertaling in de Nederlandse taal.
2. Het bestuursorgaan kan voor het vertalen een vergoeding van ten hoogste de kosten verlangen.
3. Voor het vertalen kan geen vergoeding worden verlangd, indien het schriftelijk stuk:
  - a. de notulen van de vergadering van een vertegenwoordigend orgaan inhoudt en het belang van de verzoeker rechtstreeks bij het genotuleerde is betrokken, dan wel de notulen van de vergadering van een vertegenwoordigend orgaan inhoudt en de vaststelling van algemeen verbindende voorschriften of beleidsregels betreft; of
  - b. een besluit of andere handeling inhoudt waarbij de verzoeker belanghebbende is.

Artikel 9

1. Een ieder kan in vergaderingen van in de provincie Fryslân gevestigde vertegenwoordigende organen de Friese taal gebruiken.

2. Hetgeen in de Friese taal is gezegd, wordt in de Friese taal genotuleerd.

Gebruik van het Fries in het rechtsverkeer

Artikel 10

1. Hij die ter uitvoering van een wettelijk voorschrift mondeling een eed, belofte of bevestiging moet afleggen, is bevoegd in plaats van de wettelijk voorgeschreven woorden de daarmee in de Friese taal overeenkomende woorden uit te spreken.
2. In het geval, bedoeld in het voorgaande lid, treden:
  - a. indien een eed wordt afgelegd, voor de woorden: "Zo waarlijk helpe mij God Almachtig" in de plaats de woorden: "Sa wier helpe my God Almachtich";
  - b. indien een belofte wordt afgelegd, voor de woorden: "Dat belof ik" in de plaats de woorden: "Dat ûnthjit ik", en indien een bevestiging wordt afgelegd, voor de woorden: "Dat verklaar ik" in de plaats de woorden: "Dat ferklearje ik".

Artikel 11

In alle gevallen, waarin iemand op een terechtzitting, welke gehouden wordt in de provincie Fryslân, van ambtswege het woord voert, dan wel verplicht is zich aan een verhoor te onderwerpen of bevoegd is het woord te voeren, is hij bevoegd zich te bedienen van de Friese taal.

Artikel 12

1. Indien een rechter, raadsheer, officier van justitie, procureur-generaal of een andere persoon als bedoeld in artikel 11 zich tijdens het onderzoek ter terechtzitting op de voet van artikel 11 wil bedienen van het Fries, bepaalt de rechter of raadsheer, die de leiding van de zitting heeft, zonodig dat bijstand wordt verleend door een tolk. De artikelen 260, eerste lid, en 276, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering zijn van toepassing.
2. De rechterlijke instanties in Fryslân kunnen, na overleg met de Orde van Advocaten in het arrondissement Leeuwarden, regels stellen over situaties, waarin inschakeling van een tolk niet nodig is. Deze regels worden in de Staatscourant bekendgemaakt.
3. De vergoeding aan de tolk die ingevolge het eerste lid is opgetreden, komt ten laste van het Rijk. Het bij of krachtens de Wet tarieven in strafzaken bepaalde is van overeenkomstige toepassing.
4. In afwijking van het derde lid kan de rechter bepalen dat in een civiele zaak de vergoeding aan de tolk ten laste komt van de partij ten behoeve van wie de tolk is ingeschakeld. Het bij of krachtens de Wet tarieven in strafzaken bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13

Indien een verdachte of getuige tijdens het onderzoek ter terechtzitting in een strafzaak buiten de provincie Fryslân zich wil bedienen van het Fries en aannemelijk maakt dat hij zich in het Nederlands onvoldoende kan uitdrukken, bepaalt de rechter die de leiding van de zitting heeft, indien hij zulks wenselijk acht, dat bijstand wordt verleend door een tolk. De artikelen 260, eerste lid, en 276, eerste en vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering zijn van toepassing.

Artikel 14

1. Hetgeen in het Fries is gesproken wordt, indien het in het proces-verbaal wordt opgenomen, in die taal vermeld.

2. Indien ingevolge artikel 13 in een strafzaak buiten de provincie Fryslân gebruik is gemaakt van de Friese taal, vindt opnemning in het proces-verbaal in het Nederlands plaats en wordt daarin aangetekend dat het Fries is gebezigd.

Artikel 15

1. In strafzaken, civiele zaken en bestuursrechtelijke zaken die aanhangig zijn bij een in de provincie Fryslân gevestigd gerecht, mogen processtukken, met uitzondering van dagvaardingen en telasteleggingen in strafzaken, in het Fries worden gesteld.

2. In dagvaardingen en telasteleggingen in strafzaken als bedoeld in het eerste lid alsmede in oproepingen of uitnodigingen voor een zitting in andere zaken, wordt aangegeven dat de verdachte of gedaagde het recht heeft om op de zitting Fries te spreken.

3. Indien dat voor een goede beoordeling van in het Fries gestelde processtukken als bedoeld in het eerste lid wenselijk is, kan de rechter op verzoek van een van de andere bij de zaak betrokkenen zorg dragen voor een vertaling in het Nederlands, die aan de stukken wordt toegevoegd.

4. De kosten van een vertaling als bedoeld in het derde lid komen ten laste van het Rijk. Het bij of krachtens de Wet tarieven in strafzaken bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

5. In afwijking van het vierde lid kan de rechter bepalen dat in een civiele zaak de vergoeding aan de vertaler ten laste komt van de partij die om een vertaling heeft gevraagd.

Artikel 16

1. Indien stukken of opgaven, welke ingevolge wettelijk voorschrift in openbare registers moeten worden ingeschreven, in de Friese taal zijn gesteld, wordt daarnemens de overlegging gevorderd van letterlijke vertalingen in het Nederlands, vervaardigd en voor overeenstemmend verklaard door een voor de Friese taal als bevoegd toegelaten beëdigde vertaler of, indien de inschrijving betrekking heeft op een notariële akte, door de notaris, die de akte heeft verleden.

2. De in de Friese taal gestelde stukken of opgaven worden samen met de vertalingen ingeschreven in het register.

3. Indien het een notariële akte in de Friese taal betreft van oprichting van een vereniging of stichting, dan wel houdende de statuten van een dergelijk rechtspersoon, kan in afwijking van het eerste en tweede lid worden afgezien van een vertaling in het Nederlands indien de vereniging of stichting haar werkzaamheden geheel of gedeeltelijk in de provincie Fryslân verricht.

4. In afwijking van het eerste lid worden in de provincie Fryslân akten van de burgerlijke stand zowel in het Fries als in het Nederlands opgemaakt.

Artikel 17

1. In alle gevallen, waarin een ontwerp van een akte de goedkeuring behoeft van een rechter, kan de definitieve akte in de Friese taal worden opgemaakt, mits daaronder wordt gesteld een verklaring van een voor de Friese taal als bevoegd toegelaten beëdigde vertaler waaruit blijkt, dat de akte een getrouwe vertaling is van het door de rechter goedgekeurde ontwerp. Wordt de akte notarieel verleden, dan kan de verklaring van de beëdigde vertaler worden vervangen door een verklaring van de notaris, die de akte verlijdt.

2. Van een ontwerp van een akte in het Nederlands kan worden afgezien indien het ontwerp van een akte wordt voorgelegd aan een rechter van een rechterlijke instantie die in de provincie Fryslân is gevestigd.

Instelling Raad voor de Friese taal

Artikel 18

1. Er is een Raad voor de Friese taal, hierna te noemen: de Raad.
2. De Raad is gevestigd te Leeuwarden.

Artikel 19

1. De Raad rapporteert over de behoeften en de wensen ten aanzien van de Friese taal en cultuur in relatie tot deze wet alsmede tot het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden en het Kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden aan:
  - a. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
  - b. andere bestuursorganen en onderdelen van de rijksoverheid, voor zover die in de provincie Fryslân gevestigd zijn dan wel de provincie Fryslân als werkgebied hebben; en
  - c. rechterlijke instanties voor zover die in de provincie Fryslân gevestigd zijn dan wel de provincie Fryslân als werkgebied hebben.
2. Een ieder is bevoegd wensen en behoeften inzake het gebruik van de Friese taal door bestuursorganen en andere instanties die onder deze wet vallen, voor te leggen aan de Raad.
3. De in het eerste lid genoemde instanties sturen binnen drie maanden na ontvangst van de rapportage een reactie aan de Raad op de aan hen gerichte rapportage.
4. De Raad adviseert over de uitvoering van de bestuursafspraken, bedoeld in artikel 2, aan:
  - a. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
  - b. Gedeputeerde staten van de provincie Fryslân.

Artikel 20

1. De Raad stelt kaders inzake vorm en inhoud van de regels en beleidsplannen als bedoeld in de artikelen 5 en 6.
2. De Raad draagt er zorg voor dat deze kaders worden gepubliceerd in de Staatscourant.
3. De Raad draagt er zorg voor dat deze kaders worden toegezonden aan bestuursorganen als bedoeld in de artikelen 5 en 6 voor zover zij naar het oordeel van de Raad dienen te beschikken over regels of beleidsplannen.
4. Bestuursorganen als bedoeld in de artikelen 5 en 6 kunnen gemotiveerd van deze kaders afwijken.

Artikel 21

1. De Raad bestaat uit vijf leden, onder wie een voorzitter en een vice-voorzitter.
2. De voorzitter, vice-voorzitter en overige leden van de Raad worden, op voordracht van de Raad, door Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar. Herbenoeming is mogelijk voor een periode van ten hoogste vier jaar.
3. De Raad kan waarnemers toelaten.

Artikel 22

1. De Raad heeft een secretaris.
2. De secretaris is voor zijn werkzaamheden voor de Raad uitsluitend verantwoording schuldig aan de Raad.
3. Aan de secretaris kunnen andere medewerkers worden toegevoegd.
4. De secretaris en de andere medewerkers zijn geen lid van de Raad.
5. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties benoemt, bevordert, schorst en ontslaat, na overleg met de voorzitter van de Raad, de secretaris en de andere medewerkers.

Artikel 23

De Raad voert de in de artikelen 19 en 20 genoemde taken uit op basis van een tweejaarlijks werkprogramma, dat na overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt opgesteld.

Artikel 24

Het beheer van de bescheiden betreffende de werkzaamheden van de Raad geschiedt met inachtneming van de beheersregels, op grond van de Archiefwet 1995 en het Archiefbesluit 1995. De bescheiden worden na het beëindigen van de werkzaamheden overgedragen aan het archief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Opneming van de Friese formuleringen inzake eed en belofte in overige wetgeving

Artikel 25

Aan artikel 3 van de *Advocatenwet* wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Wanneer de eed of belofte, bedoeld in het tweede lid, in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed of belofte als volgt:

“Ik swar (ûnthjit) trou oan de Kening, it opfolgjen fan 'e Grûnwet, earbied foar de rjochterlike autoriteiten, en dat ik gjin saak oanriede of ferdigenje sil, dêr't ik ynderlik fan oertsjûge bin dat dy net rjochtfeardich is.”

Artikel 26

Aan artikel 16 van Boek 1 van het *Burgerlijk Wetboek* wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Wanneer de eed dan wel belofte, bedoeld in het vierde lid, in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed dan wel belofte als volgt:

“Ik swar (ûnthjit) dat ik de betrekking fan amtner fan de boargerlike stân mei earlikens en soarchfâldigens ferfolje sil en dat ik de wetlike foarskriften oangeande de boargerlike stân op 'en sekuersten opfolgje sil; dat ik fierders, foar it krijen fan myn oanstelling, streekrjocht noch midlik, ûnder hokker namme of ferlechje dan ek, oan immen eat jûn of ûnthjitten haw, en dat ik, om eat yn dizze betrekking te dwaan of te litten, fan gjinien hokker tasizzings of geskinen dan ek oannimme sil, midlik of streekrjocht. Sa wier helpe my God almachtich”. (“Dat ferklearje en ûnthjit ik”).

Artikel 27

De *Gerechtsdeurwaarderswet* wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 9 wordt, onder vernummering van het tweede en derde lid tot derde en vierde lid, een lid ingevoegd, luidende:

2. Wanneer de eed of belofte, bedoeld in het eerste lid, in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed of belofte als volgt:

“Ik swar (ûnthjit) trou oan de Kening en de Grûnwet.”

“Ik swar (ûnthjit), dat ik my hâlde en drage sil neffens de wetten en foarskriften sa’t dy op myn amt fan tapassing binne en dat ik myn taak earlik en sekuer útfiere sil.”

“Fierders swar (ferklearje) ik, dat ik, om ta gerjochtsdoarwarder beneamd te wurden, midlik of streekrjocht oan gjinien, ûnder wat namme of wat ferlechje ek, hokker jeften of geskinen dan ek ûnthjitten of ôfjûn haw, noch ûnthjitte of ôfjaan sil”.

B

In artikel 23 wordt, onder vernummering van het vierde lid tot vijfde lid, een lid ingevoegd, luidende:

4. Wanneer de eed of belofte, bedoeld in het derde lid, in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed of belofte als volgt:

“Ik swar (ûnthjit) trou oan de Kening en de Grûnwet.”

“Ik swar (ûnthjit), dat ik my hâlde en drage sil neffens de wetten en foarskriften sa’t dy op myn amt fan tapassing binne en dat ik myn taak earlik en sekuer útfiere sil.”

C

In artikel 28 wordt, onder vernummering van het derde en vierde lid tot vierde en vijfde lid, een lid ingevoegd, luidende:

3. Wanneer de eed of belofte, bedoeld in het tweede lid, in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed of belofte als volgt:

“Ik swar (ûnthjit) trou oan de Kening en de Grûnwet.”

“Ik swar (ûnthjit), dat ik my hâlde en drage sil neffens de wetten en foarskriften sa’t dy op it amt fan gerjochtsdoarwarder fan tapassing binne en dat ik myn taak earlik en sekuer útfiere sil.”

Artikel 28

De *Wet beëdigde tolken en vertalers* wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 13 wordt, onder vernummering van het tweede tot derde lid, een lid ingevoegd, luidende:

2. Wanneer de eed of belofte, bedoeld in het eerste lid, in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed of belofte als volgt:

“Ik swar/ûnthjit dat ik myn wurk as beëdige tolk earlik, sekuer en ûnpartidich útfiere sil en my by it útoefenjen fan de wurksumheden as tolk hâlde en drage sil sa’t dat in beëdige tolk foeget”.

“Ik swar/ûnthjit dat ik geheimhâlding betrachtsje sil oangeande fertroulike ynformaasje dêr’t ik troch myn wurk kennis fan nim”.

B

In artikel 14 wordt, onder vernummering van het tweede en derde lid tot derde en vierde lid, een lid ingevoegd, luidende:

2. Wanneer de eed of belofte, bedoeld in het eerste lid, in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed of belofte als volgt:

“Ik swar/ûnthjit dat ik myn wurk as beëdige oersetter earlik, sekuer en ûnpartidich útfiere sil en my by it útoefenjen fan myn wurksumheden as oersetter hâlde en drage sil sa’t dat in beëdige oersetter foeget”.

“Ik swar/ûnthjit dat ik geheimhâlding betrachtsje sil oangeande fertroulike ynformaasje dêr’t ik troch myn wurk kennis fan nim”.

Artikel 29

Aan de tweede bijlage bij de *Wet op de rechterlijke organisatie* wordt toegevoegd:

Wanneer de eed of belofte door een deskundig lid in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed of belofte als volgt:

Ik swar/ûnthjit dat ik trou wêze sil oan de Kening, en dat ik de Grûnwet en alle oare wetten ûnderhâlde en neikomme sil.

Ik swar/ferklearje dat ik streekrjocht noch midlik, ûnder wat namme of ferlechje ek, foar it krijen fan in beneaming oan immen eat jûn of tasein haw, noch jaan of tasizze sil.

Ik swar/ferklearje dat ik nea hokker jeften of gesinken dan ek oannimme of ûntfange sil fan hokker persoan dan ek fan wa’t ik wit of tink dat hy in proses hat of krije sil wêrby’t ik as saakkundich lid behelle wêze kinne soe.

Ik swar/ûnthjit dat ik gegevens dy’t ik as saakkundich lid ta myn foldwaan krij en dêr’t ik fan wit of yn alle ridlikens fan oannimme moat dat dy in fertroulik karakter hawwe, geheim hâlde sil, útsein as in wetlik foarskrift, hokker dan ek, my ta meidieling ferplichtet of as út myn wurksumheden as saakkundich lid de needsaak ta meidieling folget.

Ik swar/ûnthjit dat ik myn wurksumheden as saakkundich lid earlik, sekuer en ûnsidich, sûnder ûnderskie te meitsjen tusken persoanen, ferrjochtsje sil en my dêrby hâlde en drage sil sa't in goed saakkundich lid foeget.

Sa wier helpe my God Almachtich!/Dat ferklearje en ûnthjit ik!

Op ....., waard yn .....

yn bywêzen fan (1) .....

troch (2) .....

de boppeneamde eed/belofte ôflein.

(1) .....

(2) .....

Artikel 30

In artikel 3 van de *Wet op het notarisambt* wordt, onder vernummering van het derde tot en met vijfde lid tot vierde tot en met zesde lid, een lid ingevoegd, luidende:

3. Wanneer de eed, bedoeld in het tweede lid, in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed als volgt:

“Ik swar trou oan de Kening en de Grûnwet en earbied foar de rjochterlike autoriteiten.

Ik swar, dat ik my hâlde en drage sil neffens de wetten, de regleminten en de oarderingen dy't op it notarisamt fan tapassing binne en dat ik myn taak earlik, sekuer en ûnpartidich útfiere sil; dat ik geheimhâlding betrachtsje sil oangeande alles dêr't ik troch myn amt kennis fan nim en dat ik fierders, streekrjocht noch midlik, ûnder hokker namme of ferlechje dan ek, foar it krijen fan myn beneaming oan immen eat jûn of tasein haw, noch jaan of tasizze sil.”

Artikel 31

Aan de eerste bijlage bij de *Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaar* wordt toegevoegd:

Wanneer de eed of belofte door een rechterlijk ambtenaar in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed of belofte als volgt:

Ik swar/ûnthjit dat ik trou wêze sil oan de Kening, en dat ik de Grûnwet en alle oare wetten ûnderhâlde en neikomme sil.

Ik swar/ferklearje dat ik streekrjocht noch midlik, ûnder wat namme of ferlechje ek, foar it krijen fan in beneaming oan immen eat jûn of tasein haw, noch jaan of tasizze sil.

Ik swar/ferklearje dat ik nea hokker jeften of geskinen dan ek oannimme of ûntfange sil fan hokker persoan dan ek fan wa't ik wit of tink dat hy in proses hat of krije sil wêrby't myn amtsferrjochtingen tsjinstich wêze kinne soene.

Ik swar/ûnthjit dat ik gegevens dy't ik by it útoefenjen fan myn amt ta myn foldwaan krij en dêr't ik fan wit of yn alle ridlikens fan oannimme moat dat dy in fertroulik karakter hawwe, geheim hâlde sil, útsein as in wetlik foarskrift, hokker dan ek, my ta meidieling ferplichtet of as út myn amt de needsaak ta meidieling folget.

Ik swar/ûnthjit dat ik myn amt earlik, sekuer en ûnsidich, sûnder ûnderskie te meitsjen tusken persoanen, ferrjochtsje sil en my dêrby hâlde en drage sil sa't in goed rjochterlik amtner foeget.

Sa wier helpe my God Almachtich!/Dat ferklearje en ûnthjit ik!

Op ....., waard yn .....

yn bywêzen fan (1) .....

troch (2) .....

de boppeneamde eed/belofte ôflein.

(1) .....

(2) .....

Overige wijzigingen

Artikel 32

Artikel 2:6 van de Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

1. Bestuursorganen en onder hun verantwoordelijkheid werkzame personen gebruiken de Nederlandse taal, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.
2. De regels voor het gebruik van de Friese taal in het bestuurlijk verkeer zijn opgenomen in de Wet gebruik Friese taal.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan een andere taal worden gebruikt indien het gebruik daarvan doelmatiger is en de belangen van derden daardoor niet onevenredig worden geschaad.

Artikel 33

1. Artikel 35, tweede lid, van de Wet beëdigde tolken en vertalers vervalt.

2. Het derde en vierde lid worden onder vernumming tot tweede en derde lid, als volgt gewijzigd:

2. De vertalingen worden ingeschreven in plaats van de in de vreemde taal gestelde stukken of opgaven die aan het register blijven gehecht.
3. Bij de wet kan worden bepaald dat het eerste en tweede lid niet van toepassing zijn.

Slotbepalingen

Artikel 34

Van bij of krachtens deze wet vastgestelde bepalingen wordt een Friese vertaling gepubliceerd. De publicatie geschiedt op dezelfde wijze als waarop de bekendmaking daarvan ingevolge de Bekendmakingswet plaatsvindt.

Artikel 35

De artikelen 2:7 tot en met 2:12 van de Algemene wet bestuursrecht vervallen.

Artikel 36

De Wet gebruik Friese taal in het rechtsverkeer wordt ingetrokken.

Artikel 37

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 38

Deze wet wordt aangehaald als: Wet gebruik Friese taal.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De Minister van Veiligheid en Justitie